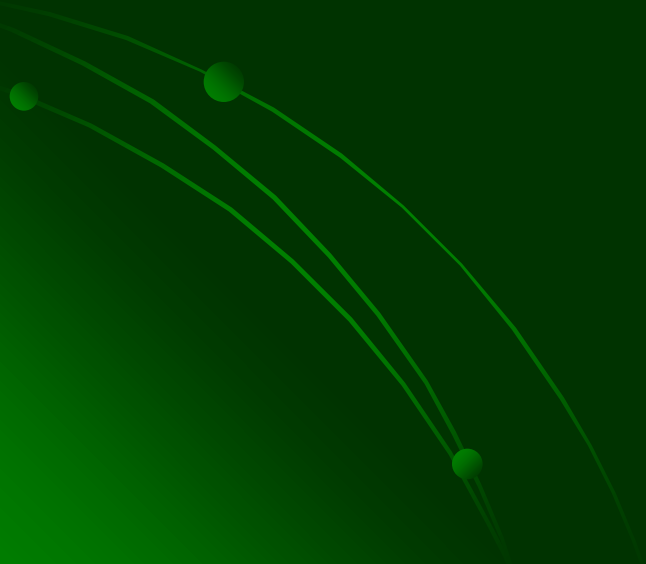

dr Krzysztof Badora

Katedra Ochrony Powierzchni Ziemi
Uniwersytet Opolski

USTAWA KRAJOBRAZOWA

Kluczowe uwarunkowania powstania tzw. ustawy krajobrazowej, mające wpływ na jej charakter i skutki (skuteczność)

1. Uwarunkowanie i powiązanie z Europejską Konwencją Krajobrazową
2. Typowy dla realizacji konwencji krajobrazowej w innych krajach „miękki”, uspołeczniony charakter
3. Wybrane zagadnienia – brak charakteru kodyfikacyjnego
4. Burzliwe procedowanie z tendencją do ograniczenia restrykcyjności
5. Cud, że jest. Niedosyt, że jest.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. poz. 774, t.j. z 2016 r.)

– „ustawa krajobrazowa”

Kluczowe elementy regulacji:

- **Reklamy w pasie drogowym oraz opłaty na rzecz samorządów**
- **Uchwały rad gmin o zasadach i warunkach sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych, urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń**
- **Audyty krajobrazowe**
- **Zasady organizacji parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych**
- **Rozbudowa zagadnień ochrony krajobrazu w systemie ocen oddziaływania na środowisko**

Przepisy obowiązują od 11.09.2015 r.

STRUKTURA USTAWY:

Ar-ty-kuł	Nowelizowana ustawa	Zakres regulacji
1	Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	Znowelizowany przepis dotyczy grzywny w celu przymuszenia. Jest ona jednorazowa, jeżeli dotyczy obowiązku wynikającego z prawa budowlanego, z wyjątkiem obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w stanie nieoszczędzającym otoczenia.

STRUKTURA USTAWY:

2	Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń	Przepisy znowelizowane dotyczą kar za umieszczanie w miejscach publicznych do tego nieprzeznaczonych ogłoszeń, plakatów, afiszy, ulotek, napisów lub rysunków, wystawiania ich na widok publiczny bez zgody zarządzającego nieruchomością, a także kar za niezgodne z prawem umieszczanie reklam.
---	--	---

STRUKTURA USTAWY:

3	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Zmienione przepisy obejmują zagadnienia lokalizowania reklam, ze szczególnym uwzględnieniem pasa drogowego.
---	--	---

Zakres regulacji:

- definicja reklamy i pojazdu nienormowanego
- w miastach na prawach powiatów reklamy i urządzenia reklamowe mogą być w pasach drogowych jedynie na podstawie umów i w szczególności na przystankach i wiaduktach
- przywrócenie do stanu poprzedniego dla nielegalnie sytuowanych reklam i urządzeń
- nie pobiera się opłat za umieszczenie tablic informujących o formach ochrony przyrody na podstawie art. 115 UoOP i zabytkach
- przy reklamach świetlnych w pasach drogowych nie zezwala się na wyświetlanie ruchomych obiektów, niedopuszczalne jest stosowanie efektów wizualnych i przerw między informacjami, minimalny czas wyświetlania nie krótszy niż 10 s.

STRUKTURA USTAWY:

4	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Nowe przepisy regulują zagadnienie wprowadzania opłat za umieszczanie reklam (tzw. opłaty reklamowe).
---	--	---

Zakres regulacji:

- wprowadza się opłatę reklamową
- opłata reklamowa może być pobierana jedynie na terenach z uchwałą o zasadach sytuowania małej architektury, reklam, urządzeń reklamowych i ogrodzeń
- opłatę pobiera się od właścicieli nieruchomości, użytkowników wieczystych i mających umowę ze Skarbem Państwa, od nośnika, niezależnie od tego czy jest na nim reklama
- przy wielu współwłaścicielach opłata rozkłada się na wszystkich
- nie pobiera się opłat z nośników niewidocznych z przestrzeni publicznych, wymaganych przepisami prawa, informacji upamiętniającej i religijnej
- opłata reklamowa ma część stałą niezależną od powierzchni nośnika i zmienną zależną od powierzchni
- opłata stała nie większa niż 2,5 zł/ dzień, zmienna do 0,2 zł./m.kw./dzień

STRUKTURA USTAWY:

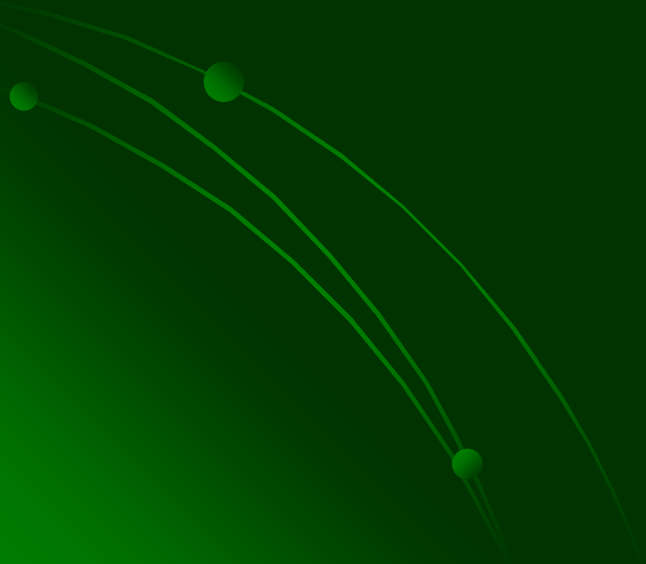
5	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	Znowelizowane przepisy uwzględniają głównie uchwalane przez gminy zasady sytuowania obiektów małej architektury i reklam oraz wyniki audytów krajobrazowych, jako uwarunkowań wydawania decyzji administracyjnych i nadzoru.
---	---	--

Zakres regulacji:

- definicja budowli rozszerzona o reklamy i urządzenia reklamowe,
- wprowadzono inne akty prawa miejscowego (gminne uchwały o zasadach sytuowania małej architektury...), jako uwarunkowania zgody na zgłoszenia budowlane i pozwolenia budowlane, a także zalegalizowanie samowoli

STRUKTURA USTAWY:

6	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Rozszerzono przepis dotyczący zakresu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej o opracowanie audytów krajobrazowych.
---	--	---

STRUKTURA USTAWY:

7	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Kluczowa ustawa – regulacje dotyczące audytu krajobrazowego i gminnych uchwał o zasadach sytuowania małej architektury..., a także wprowadzenie wyników do planów miejscowych i studiów gmin
---	--	--

Zakres regulacji:

- definicja reklamy, tablicy reklamowej, urządzenia reklamowego, szyldu, krajobrazu i krajobrazu priorytetowego
- konieczność uwzględnienie wymogów ochrony krajobrazu i krajobrazu kulturowego przy sporządzaniu studium gminy
- konieczność wprowadzenia do studium ustaleń audytu krajobrazowego, w tym granic krajobrazów priorytetowych
- w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony krajobrazu, zasady kształtowania krajobrazu, zasady ochrony krajobrazów kulturowych, granice i sposoby zagospodarowania krajobrazów priorytetowych
- projekt planu jest uzgadniany z zarządem województwa w zakresie wyników audytu krajobrazowego

Zakres regulacji: UCHWAŁA O ZASADACH I WARUNKACH SYTUOWANIA OBIEKTÓW MAŁEJ ARCHITEKTURY, TABLIC REKLAMOWYCH, URZĄDZEŃ REKLAMOWYCH I OGRODZEŃ

- można określić gabaryty, standardy jakościowe oraz materiały budowlane
- można uchwalić zakaz sytuowania ogrodzeń i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem szyldów
- uchwała jest aktem prawa miejscowego
- uchwała dotyczy całej gminy z wyjątkiem terenów zamkniętych
- można różnicować różne obszary gminy
- w zakresie ogrodzeń nie obejmuje ogrodzeń autostrad, dróg ekspresowych i linii kolejowych
- określa się termin dostosowania istniejących obiektów do zapisów uchwały nie krótszy niż 12 m-cy
- można wskazać rodzaje obiektów małej architektury nie wymagających stosowania się do uchwały, podobnie jak wskazywać obszary i ogrodzenia
- określa się szczegółowy tryb formalno-prawny oraz kary pieniężne

Zakres regulacji: UCHWAŁA O ZASADACH I WARUNKACH SYTUOWANIA OBIEKTÓW MAŁEJ ARCHITEKTURY, TABLIC REKLAMOWYCH, URZĄDZEŃ REKLAMOWYCH I OGRODZEŃ

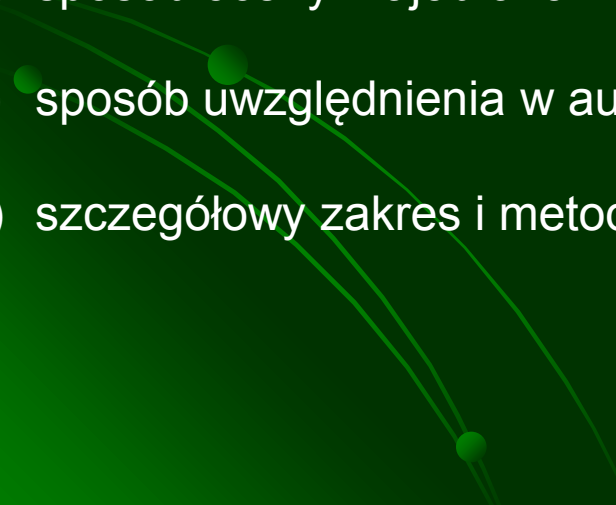
TRYB FORMALNY

- rada gminy podejmuje uchwałę, wykonuje wójt, burmistrz, prezydent
- sporządzenie projektu
- opinia RDOŚ, uzgodnienie WKZ w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu
- uzgodnienie z ministrem w zakresie uzdrowisk, opinie straż pożarna, marszałek,
- informacja o wyłożeniu projektu 7 dni, wyłożenie – 21 dni, uwagi – 14 dni
- rozpatrzenie uwag i lista uwag nieuwzględnionych
- uchwała rady gminy z rozpatrzeniem nieuwzględnionych uwag

Zakres regulacji: AUDYT KRAJOBRAZOWY

- samorząd wojewódzki nie rzadziej niż 20 lat sporządza dla obszaru województwa audyt krajobrazowy
- audyt identyfikuje krajobrazy, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości
- audyt określa krajobrazy występujące na terenie województwa i wskazuje krajobrazy priorytetowe
- audyt wskazuje lokalizację i granice parków kulturowych, PN, RP, PK, OChK, istniejących i projektowanych obiektów oraz obszarów UNESCO
- audyt wskazuje zagrożenia dla krajobrazów priorytetowych oraz wartości krajobrazów form ochrony, jw.
- audyt wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów form jw., w szczególności poprzez wskazanie tych, które powinny zostać objęte ochroną w postaci PK, OChK i ZPK,
- audyt wskazuje lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów priorytetowych

Zakres regulacji: AUDYT KRAJOBRAZOWY

- rekomendacje i wnioski nie mogą być sprzeczne z celami i sposobami ochrony form ochrony przyrody i zabytków
 - audyt może wskazywać PK, OChK, ZPK, które ze względu na znaczny spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony
 - Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:
 - a) klasyfikację krajobrazów, ze szczególnym uwzględnieniem rzeźby terenu i pokrycia
 - b) sposób oceny krajobrazów i wskazania krajobrazów priorytetowych
 - c) sposób uwzględnienia w audycie form ochrony przyrody i zabytków w tym UNESCO
 - d) szczegółowy zakres i metodologię audytu.
-

Zakres regulacji: AUDYT KRAJOBRAZOWY – TRYB FORMALNO-PRAWNY

Projekt sporządza zarząd województwa

- 1) Informacja w drodze obwieszczenia o przystąpieniu do sporządzenia audytu
- 2) Zasięgnięcie opinii (do 30 dni) o projekcie:
 - a) regionalnego dyrektora ochrony środowiska
 - b) dyrektorów PN i PK położonych w granicach województwa
 - c) wojewódzkiego konserwatora zabytków
 - d) rad gmin położonych na terenie województwa
- 3) Możliwość wprowadzenia zmian z opiniowania
- 4) Ogłoszenie w prasie regionalnej oraz przez obwieszczenie w urzędzie o wyłożeniu projektu na 7 dni przed wyłożeniem i prowadzenie wyłożenia przez 30 dni
- 5) Do 14 dni po wyłożeniu zbieranie uwag
- 6) Rozpatrzenie uwag i sporządzenie listy uwag nieuwzględnionych
- 7) Jeżeli opinia gminy nie została uwzględniona o jej uwzględnieniu rozstrzyga sejmik
- 8) Audyt uchwała sejmik

STRUKTURA USTAWY:

8	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.	W przepisach definiuje się krajobraz kulturowy. Doprecyzowuje się zasady tworzenia parków kulturowych poprzez zwiększenie uspołecznienia tego procesu, a także określenie zasad lokalizacji małej architektury.
---	---	---

Zakres regulacji:

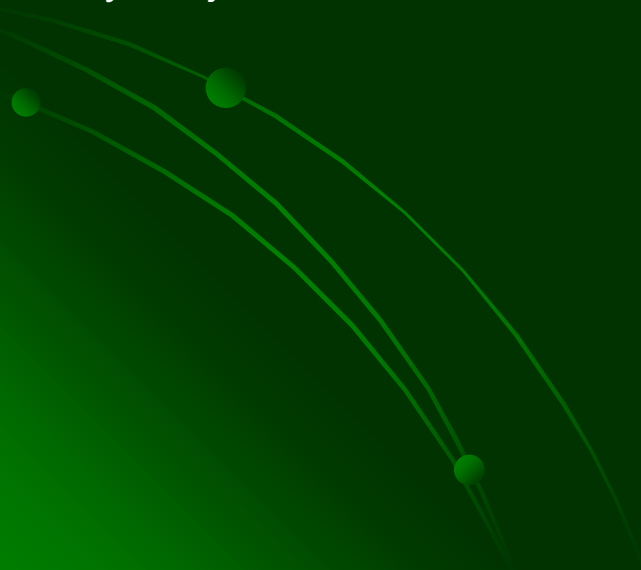
- definicja krajobrazu kulturowego
- zwiększenie zakresu obowiązków rad gmin przy tworzeniu parku kulturowego – ogłoszenie o podjęciu prac i możliwości zgłaszania wniosków – 21 dni
- rozszerzenie zakazów w parkach kulturowych o zasady sytuowania małej architektury
- zwiększenie rangi ochrony zabytków w uchwale o warunkach i zasadach sytuowania małej architektury... uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych oraz wnioski i rekomendacje z audytów oraz planów ochrony PK
- umieszczenie na zabytku urządzeń reklamowych wymaga pozwolenia konserwatora zabytków
- kary za umieszczenie bez zgody

STRUKTURA USTAWY:

9	Ustawa z dnia 9 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Nowelizacją zmienia się zasady tworzenia i funkcjonowania parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu
---	--	---

Zakres regulacji:

- definicje:
 - osi widokowe,
 - przedpola ekspozycji,
 - punktu widokowego,
 - rzeki,
 - walory krajobrazowe,

STRUKTURA USTAWY:

9	Ustawa z dnia 9 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Nowelizacją zmienia się zasady tworzenia i funkcjonowania parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu
---	--	---

Zakres regulacji:

- likwidacja lub zmniejszenie PK i OChK następuje wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty walorów przyrodniczych, historycznych lub kulturowych (PK) i utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką (OChK)
- utworzenie PK na terenie dwu województw wymaga jednobrzmiących uchwał sejmików
- zmiany w zakresie i trybie uzgodnienia przez gminy PK i OChK, m.in. rada nie może odmówić uzgodnienia, jeżeli utworzenie lub zmiany w parku są konsekwencją rekomendacji audytu krajobrazowego
- utworzenie PK i OChK lub powiększenie może nastąpić również na wniosek rady gminy
- statut parku krajobrazowego na terenie kilku województw nadaje sejmik województwa z największym obszarem parku, w porozumieniu z pozostałymi sejmikami
- zmiany w zakazie budowania nowych obiektów budowlanych w pasie 100 m od rzek i zbiorników wodnych

STRUKTURA USTAWY:

Zakres regulacji:

- w strefach ochrony krajobrazowej, wyznaczonych w planie ochrony parku w obrębie krajobrazów priorytetowych może być wprowadzony zakaz lokalizowania nowych obiektów budowlanych, zalesiania, lokalizowania nowych obiektów budowlanych odbiegających od lokalnej formy architektonicznej, (w zależności czy jest plan miejscowy, czy nie)
- w PK zakazuje się niszczenia i uszkodzania obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w planie ochrony,
- zakaz dla przedsięwzięć z II grupy nie dotyczy tych, dla których ocena oddziaływania wykazała brak niekorzystnego wpływu również na krajobraz
- projekt uchwały w sprawie planu ochrony PK wymaga obok dotychczasowego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zaopiniowania przez konserwatora zabytków
- plan ochrony w części wprowadzenia zakazów w odniesieniu do stref ochrony krajobrazu wymaga uzgodnienia z radami gmin
- plany ochrony PN, PK o RP uwzględniają wyniki audytu krajobrazowego

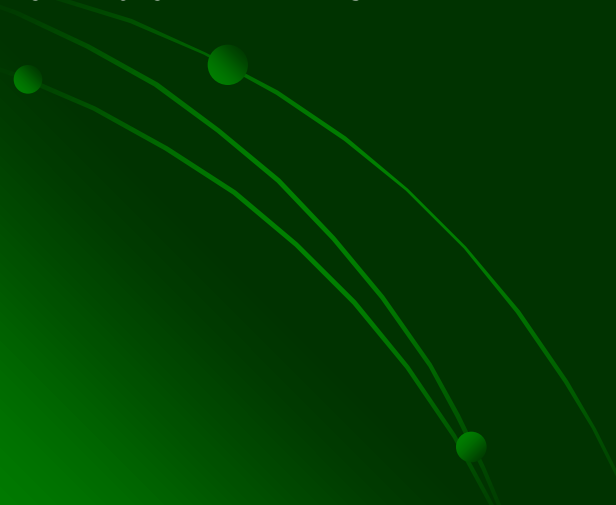
STRUKTURA USTAWY:

Zakres regulacji:

- plan ochrony PK zawiera granice stref ochrony krajobrazów stanowiących w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, wyznaczone w krajobrazach priorytetowych, wraz z przynależnymi im zakazami
- plan ochrony PK zawiera wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym
- plan ochrony PK w części stref ochrony krajobrazu (z zakazami), wykazu obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym jest aktem prawa miejscowego
- dla OChK sejmik uchwała w formie uchwały, będącej aktem prawa miejscowego:
 - a) granice stref ochrony krajobrazu wyznaczone w krajobrazach priorytetowych z zakazami w zależności od tego czy jest plan miejscowy, czy nie,
 - b) wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym.
- projekt uchwały przygotowuje zarząd województwa zapewniając udział społeczeństwa na zasadach UOOŚ i uzgadniając ją z dyrektorem ochrony środowiska, a także opiniując z konserwatorem zabytków. W zakresie zakazów uzgadnia się projekt z radami gmin

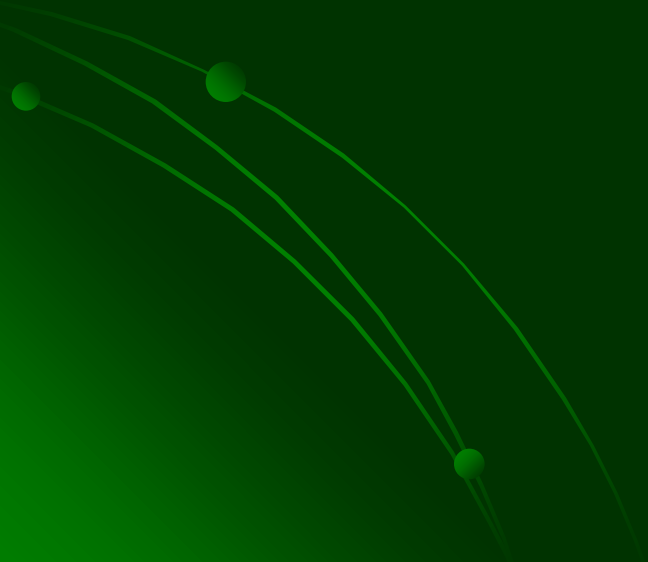
STRUKTURA USTAWY:

Zakres regulacji:

- właściciele obiektów naruszających przepisy planów ochrony PK o uchwał OChK, wybudowanych przed uchwaleniem nie są zobowiązani do ich stosowania
 - samorząd województwa na wniosek właściciela obiektu może pokryć koszty dostosowania obiektu do wymogów aktów
 - Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska koordynuje funkcjonowanie RP, PK, OChK i PP, SD, UE, ZPK. Koordynacja polega w szczególności na żądaniu informacji dotyczących funkcjonowania form i publikowania rekomendacji w tym zakresie
-

STRUKTURA USTAWY:

10	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Zmianie uległy przepisy dotyczące oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć. Zwiększono rolę ochrony krajobrazu
----	--	--

Zakres regulacji:

Art. 62. 1. W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

1) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:

- a) środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,
- b) dobra materialne,
- c) zabytki,

<ca) krajobraz, w tym krajobraz kulturowy,>

[d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–c,]

<d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–ca,>

e) dostępność do złóż kopalin;

Dodana lit. ca i nowe brzmienie lit. d w pkt 1 w ust. 1 w art. 62 wejdą w życie z dn. 11.09.2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 774).

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

Art. 66. 1. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać:

3) opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

<3a) opis krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane;>

4) opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;

7) uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:

a) ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,

b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,

c) dobra materialne,

d) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,

<da) krajobraz,>

[e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–d,]

<e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–da,>

f) bezpieczeństwo ruchu drogowego w przypadku drogi w transeuropejskiej

STRUKTURA USTAWY:

11	-	Przepis nakazujący w ciągu 6 miesięcy dostosować reklamy do nowych warunków
12	-	Artykuł określa przepisy przejściowe dla obowiązujących miejscowych planów oraz planów ochrony. Zachowują moc obowiązujące w dniu wejścia ustawy plany miejscowe, a zainicjowane projekty mają być realizowane w oparciu o dotychczasowe przepisy. Ustalenia planów miejscowych w odniesieniu do zasad sytuowania małej architektury i reklam, obowiązują do czasu uchwalenia przez rady gmin uchwał. Uchwały tworzące parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu pozostają w mocy do czasu podjęcia uchwał w nowym trybie. Zachowują też moc obecne plany ochrony form ochrony przyrody do czasu zmian wprowadzonych na podstawie znowelizowanych przepisów.
13	-	Przepis nakazujący uchwalić sejmikom samorządowym audyty krajobrazowe w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy krajobrazowej. W przypadku braku inicjatywy, audyty wykona wojewoda zarządzeniem zastępczym.
14	-	Przepis przejściowy wskazujący, że ustawa wchodzi w życie w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Dziękuję za uwagę

